

לשוננו לעם

עורכים: א' אברונין, מ' אזרחי וי' פרץ

מתוך

כרך א, חוברת ג, תש"ו

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

פסוק כצורתו

משכילי כל אומה מתוקנת מקפידים ומצטטים פסוק מכתבי הקודש או מדברי משורר וסופר רק כצורתו. יכול אמנם אדם לשגות בשיחה קלה, יכול הוא לשנות במתכוין מן המטבע אם רצונו להוסיף נופך משלו. אולם חזקה על כל בן תרבות, שישתדל, כי הדברים לא ישתבשו וקל וחומר בדברים שבכתב.

אצלנו מרבים לחטוא בנידון זה. ולא רק בצעירים ש"נופל פסוק לתוך פיהם" הדברים אמורים, אלא אף בכרזות שבחוצות קריה.

א. אתה מהלך ברחובות העיר וכרוזה זועקת מקיר: "כי לי נקם ושלם". מי שיודע שבדברים ל"ב, ל"ה נאמרים הדברים בלי "כי" תמה: על שם מה ה"כי" הזה? האם בא הוא להוסיף משהו?

ב. הנך נוסע אל מחוץ לעיר, עולה אתה למכונית "אחוד רגב" ועיניך נגעצות בדרישה: "בפני שיבה תקום" והנה נזכר אתה שבויקרא י"ט, ל"ב כתוב: "מפני שיבה תקום"! והנה לא זו בלבד שהמצטט לא רק פורתא, אלא אף כתב את ההפך ממה שרצה, שכן עם פעלים מעין עמד, יצב וכיוצא בהם משמש "בפני" בהוראה של איבה כגון: "לא עמד איש בפניהם" (יהושע כא, מב); "לא יתיצב איש בפניך" (דברים ז, כד) ועוד. נמצא שחוסר הדיוק כאן עשוי לסלף את כוונת המצטט. היוצא מזה כי בדברים שבכתב צריך לבדוק ולעיין במקור ואחר כך לפרסם.